

**OBRAZLOŽENJE**  
**Prijedloga odluke o grobljima**

**I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE**

Pravni temelj za donošenje Odluke o grobljima je članak 18. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12 i 89/17) kojim je propisano da je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno donijeti propis o mjerilima i načinu dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje, vremenskim razmacima ukopa u popunjena grobna mjesta te o načinu ukopa nepoznatih osoba, održavanju groblja i uklanjanju otpada, uvjetima upravljanja grobljem od strane pravne osobe koja upravlja grobljem, uvjetima i mjerilima za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje i članak 41. točka 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16) kojim je propisano da Gradska skupština Grada Zagreba donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba.

**II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI UREĐIVANJEM ODNOSA NA PREDLOŽENI NAČIN**

Povijest groblja na području Grada Zagreba veže se uz osnivanje groblja Mirogoj 1873. kada su tadašnje gradske vlasti kupile na dražbi imanje dr. Ljudevita Gaja s namjerom preuređenja u centralno zagrebačko groblje, a službeno otvaranje groblja bilo je u studenom 1876. Austrijski arhitekt Hermann Bolle započeo je 1879. gradnju arkada, a cjelokupnu izgradnju odnosno središnji spoj južnih i sjevernih arkada, portale i kapelu završio je 1929. godine. Mirogojske arkade su remek djelo arhitekture i čuvaju neke od najvrjednijih djela naših kipara. Zbog nemogućnosti proširenja groblja Mirogoj osniva se 1952. groblje Miroševac, a 1985. otvoren je i Krematorij s Gajem urni na Mirogoju.

Planirani projekti su proširenje groblja Mirogoj s dogradnjom arkada i uređenjem ulaza na južnom dijelu groblja (Laščina), gradnja aneksa upravne zgrade s pratećim sadržajima, proširenje groblja Markovo polje i gradnja mrtvačnice, proširenje groblja Miroševac s uređenjem ulaza i ograde na južnom dijelu groblja te proširenje malih groblja.

Podaci o broju grobova i pokojnika na grobljima na području Grada Zagreba na dan 8. studenoga 2017. iskazani su u tablici kako slijedi:

<b>Red. br.</b>	<b>GROBLJE</b>	<b>POVRŠINA HA</b>	<b>BROJ GROBOVA</b>	<b>BROJ POKOJNIKA</b>
1.	Mirogoj	72,0	60.018	234.505
2.	Miroševac	42,0	47.668	103.621
3.	Gaj urni	20,0	16.222	32.525
4.	Markovo polje	26,4	19.822	24.869
5.	Stenjevec	1,7	5.006	10.039
6.	Gornje Vrapče	2,3	4.854	10.311
7.	Remete	0,6	1.044	1.324

8.	Markuševec	1,8	3.127	3.188
9.	Brezovica	1,5	2.124	1.974
10.	Kupinečki Kraljevec	1,5	678	741
11.	Šestine	1,0	1.892	3.141
12.	Gračani	0,34	561	996
13.	Resnik	0,70	1.032	1.138
14.	Jakuševec	0,60	989	1.524
15.	Odra	3,0	3.462	4.459
16.	Sv. Klara	1,05	1.837	3.888
17.	Lučko	2,0	3.678	4.002
18.	Čučerje	1,5	2.816	2.437
19.	Granešina	2,0	3.520	2.895
20.	Cerje	-	1.569	1.989
21.	Glavnica Donja	-	313	304
22.	Kašina	-	1.570	2.159
23.	Moravče	-	2.478	1.873
24.	Vugrovec Donji	-	1.457	2.242
25.	Planina Donja	-	679	363
26.	Staro groblje Sesvete	-	-	-
27.	Bolničko groblje	-	-	-
28.	Staro katoličko	-	-	-

Odlukom o grobljima (Službeni glasnik Grada Zagreba 16/98, 5/01, 23/03, 2/08, 3/12, 4/13 i 2/15-pročišćeni tekst) propisana su mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje, uvjeti i mjerila za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje grobne naknade za korištenje, vremenski razmaci ukopa u popunjena grobna mjesta i način ukopa nepoznatih osoba, održavanje groblja i uklanjanje otpada s groblja te uvjeti upravljanja grobljem. Odluka o grobljima utemeljena je na Zakonu o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12 i 89/17).

Iako se u međuvremenu Zakon o grobljima nije u većem opsegu mijenjao (2012. izmijenjen je članak 1. Zakona glede definicije prostora groblja, te je 2017. odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske ukinut članak 15. stavak 5. Zakona o grobljima u dijelu kojim se propisuje da ako se uz ustupanje grobnog mjesta prodaje ili na drugi način prenosi vlasništvo opreme, odnosno uređaja groba novi korisnik grobnog mjesta dužan je, uz ugovor o ustupanju upravi groblja, priložiti i dokaz o uplaćenom porezu na nekretnine), važeća Odluka o grobljima je od donošenja 1998. godine izmijenjena i dopunjena pet puta te postoji realna potreba za donošenjem nove odluke o grobljima.

Prijedlog nove odluke o grobljima smisleno i konstrukcijski prati odredbe važeće Odluke o grobljima. Prijedlogom nove odluke o grobljima propisuju se, sukladno članku 18. Zakona o grobljima, mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje, vremenski razmaci ukopa u popunjena grobna mjesta te način ukopa nepoznatih osoba, održavanje groblja i uklanjanje otpada, uvjeti upravljanja grobljem, uvjeti i mjerila za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje. Prijedlogom odluke također se određuju groblja na području Grada Zagreba na kojima se obavljaju ukopi, kao i groblja na kojima se ne obavljaju ukopi te se propisuje nadležnost Zagrebačkog holdinga d.o.o., Podružnice Gradska groblja za upravljanje grobljima na području Grada. Propisuje se što se podrazumijeva pod upravljanjem te se definira pojam grobnog mjesta, oprema i uređaji grobnog mjesta. Nadalje se propisuje tko može steći pravo korištenja grobnog mjesta i mogućnost ustupa tog prava. Također se propisuje krug osoba s kojima se može ugovoriti ispraćaj, ukop i kremiranje pokojnika, a to su osim članova obitelji pokojnika i treće osobe koje organiziraju i podmiruju troškove ukopa. Prijedlogom odluke propisuje se da se grob bez uređenja na Markovom polju odnosno kazeta za urne u Gaju urni daju na korištenje neposrednom dodjelom, ako je pokojnik imao prebivalište na području Grada Zagreba, čime se građanima Zagreba koji si za života nisu uspjeli osigurati grobno mjesto za ukop na jednom od groblja na području Grada daje sigurnost da će ostvariti pravo ukopa na području Grada - Markovom polju odnosno Gaju urni. Isto je u skladu sa člankom 3. Zakona o grobljima kojim je propisano da je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno svojom odlukom utvrditi potrebu izgradnje groblja, radi ukopa umrlih sa svoga područja i člankom 12. stavkom 1. Zakona o grobljima kojim je propisano da se umrlog u pravilu ukopa na groblju koje se nalazi na području jedinice lokalne samouprave na kojem je umrli imao prebivalište.

Nadalje, grobna mjesta na kojima je izgrađen nadgrobni uređaj, odnosno grobna mjesta koja su izgrađena kao grobnice, dodjeljuju se na temelju neposrednog zahtjeva ili javnoga natječaja. Prijedlogom odluke propisuje se da pravo ukopa u grobno mjesto ima korisnik kojemu je dodijeljeno grobno mjesto te da pravo ukopa imaju i članovi njegove obitelji te se u tom kontekstu određuje tko se smatra članom obitelji korisnika. Propisuje se da korisnik koji je dao pravo ukopa može to pravo i povući, ali je o tome dužan obavijestiti osobu kojoj je dao pravo ukopa. Nadalje, u skladu sa Zakonom o grobljima definira se napušteno grobno mjesto i rokovi nakon kojih se napušteno grobno mjesto može ponovno dodijeliti na korištenje. Predlaže se propisati i mogućnost privremenog ukopa u grobnicu u trajanju do jedne godine, a osim privremenog ukopa u grobnicu Podružnice Gradska groblja, ovim Prijedlogom odluke sada se propisuje i mogućnost privremenog ukopa u grobnicu korisnika koji je za to dao suglasnost. Nakon isteka roka od godine dana, privremeni ukop u grobnicu korisnika smatrat će se trajnim ukopom. Privremeno ukopanog pokojnika u grobnicu Podružnice Gradska groblja, nakon isteka roka od godine dana, Podružnica Gradska groblja ukopat će na groblje Markovo polje na trošak osobe koja je zatražila privremeni ukop.

Prijedlogom odluke se nadalje propisuje koje su osobe ovlaštene zatražiti iskopavanje i prijenos posmrtnih ostataka kao i urne. Iskopavanje posmrtnih ostataka iz groba može se odobriti nakon proteka 15 godina od posljednjeg ukopa u grob, a prijenos posmrtnih ostataka iz grobnice u drugo grobno mjesto može se odobriti pod uvjetom da je pokojnik pokopan u kovinskom lijesu, bez obzira na protek vremena od dana ukopa do dana prijenosa. Ovlaštene osobe su zahtjevu za iskopavanje i prijenos dužne priložiti suglasnost svih sukorisnika grobnog mjesta i sprovednicu koja se izdaje prema propisima o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

Prijedlogom odluke propisuje se naknada za dodjelu grobnog mjesta na korištenje i godišnja grobna naknada. Naknada za korištenje grobnog mjesta plaća se prilikom dodjele grobnog mjesta na korištenje, dok se godišnja grobna naknada plaća u pravilu jednom godišnje u svrhu održavanja groblja. Prijedlogom odluke propisuju se vremenski razmaci ukopa kao i ukop nepoznatih osoba. Posmrtni ostaci ukopanih mogu se spustiti u produbljene groba nakon proteka 15 godina od posljednjeg ukopa. Prelaganje posmrtnih ostataka u grobnici radi oslobađanja ukopnog mjesta za novi ukop može se obaviti nakon proteka 30 godina od ukopa u grobnicu pod uvjetom da su se ostvarili uvjeti za sabiranje i zbrinjavanje posmrtnih ostataka.

Podružnica Gradska groblja vodi brigu o održavanju groblja i uklanjanju otpada s groblja, rasporedu obavljanja pogreba i ispraćaja te organiziranju dežurne mrtvačnice. Također se propisuju uvjeti upravljanja grobljem od strane Zagrebačkog holdinga d.o.o, Podružnice Gradska groblja. U tom smislu Podružnica Gradska groblja dužna je pratiti gradnju grobova prema položajnom planu grobnih mjesta i grobnica u skladu s tehničkim i sanitarnim uvjetima, zaštititi okoliša, krajobraznim i estetskim vrijednostima. Podružnica Gradska groblja je dužna pravodobno poduzimati odgovarajuće mjere kako bi se osigurala grobna mjesta, a ako nema prostora na groblju, Podružnica Gradska groblja predlaže Gradu Zagrebu rekonstrukciju, odnosno proširenje postojećeg ili gradnju novoga groblja. Prijedlogom odluke jasno se propisuje da je za izvođenje svih radova na grobnom mjestu (postava klupe, gravura, postava grobne galanterije, postava nadgrobnih elemenata, građevinskih i klesarskih radova) potrebna suglasnost Podružnice Gradska groblja, a izvođaču koji radove obavlja bez suglasnosti Podružnica Gradska groblja zabranit će izvođenje radova na grobljima Grada Zagreba. U tom smislu jasno se propisuju obveze osoba koje izvode radove na groblju kako bi se osiguralo nesmetano obavljanje ukopa i održavanja reda na groblju.

Slijedom iznesenog, Prijedlogom nove odluke o grobljima na jasan i transparentan način propisuju se mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje, uvjeti i mjerila za plaćanje naknade za dodjelu grobnog mjesta na korištenje i godišnje grobne naknade, vremenski razmaci ukopa u popunjena grobna mjesta i način ukopa nepoznatih osoba, održavanje groblja i uklanjanje otpada s groblja te uvjeti upravljanja grobljem kako bi građani dobili uvid u obavljanje ove komunalne djelatnosti i upoznali se sa svim pravima i obvezama koje proizlaze iz činjenice stjecanja prava korištenja grobnog mjesta ili prava ukopa u grobno mjesto na grobljima u Gradu Zagrebu.

Sukladno članku 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 86/15), Nacrt prijedloga odluke o grobljima je na internetskom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću od 8. studenoga do 8. prosinca 2017., te će se izvješće o provedenom savjetovanju s javnošću dostaviti do održavanja sjednice Gradske skupštine.

S obzirom na navedeno, predlaže se Gradskoj skupštini Grada Zagreba donošenje Odluke o grobljima u predloženom tekstu.

### **III. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODLUKE**

U gradskom proračunu nije potrebno osigurati dodatna sredstva za provođenje predložene odluke.

### **IV. OBRAZLOŽENJE ODREĐABA PRIJEDLOGA ODLUKE**

**Člankom 1.** propisuje se predmet odluke, odnosno da se istom određuju mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje, uvjeti i mjerila za plaćanje naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje grobne naknade za korištenje, vremenski razmaci ukopa u popunjena grobna mjesta i način ukopa nepoznatih osoba, održavanje groblja i uklanjanje otpada s groblja te uvjeti upravljanja grobljem.

**Člankom 2.** propisuju se groblja na području Grada Zagreba, a to su: Mirogoj, Miroševac, Gaj urni, Brezovica, Jakuševac, Klara, Kupinečki Kraljevec, Lučko, Odra, Čučerje, Granešina, Gornje Vrapče, Stenjevec, Starokatoličko groblje, Bolničko groblje, Gračani, Šestine, Markuševac, Remete, Resnik, Markovo polje, Staro groblje Sesvete, Cerje, Glavnica Donja, Kašina, Moravče, Vugrovec Donji i Planina Donja.

**Člankom 3.** propisuje se da grobljima iz članka 2. ove odluke upravlja Zagrebački holding d.o.o., Podružnica Gradska groblja, a pod upravljanjem groblja podrazumijeva se dodjela grobnih mjesta na korištenje, uređenje, održavanje i rekonstrukcija groblja.

**Člankom 4.** propisuje se što se smatra grobnim mjestom, a to su grob, grobnica, kazeta za urne, kolumbarijska niša, kapelica, mauzolej, stanica u paviljonu, arkadi i u Crkvi Krista Kralja na Mirogoju. Također se propisuje da se nadgrobna ploča, nadgrobni spomenik i znaci, ograda i slično smatraju opremom i uređajem grobnog mjesta koji se temeljem Zakona o grobljima smatraju nekretninom.

**Člankom 5.** propisuje se da Podružnica Gradska groblja dodjeljuje osobi grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme te o tome donosi rješenje, a protiv rješenja može se izjaviti žalba gradskom upravnom tijelu nadležnom za komunalne poslove. Podružnici se plaća naknada za dodjelu grobnog mjesta na korištenje kao i godišnja grobna naknada.

**Člankom 6.** propisuje se da nakon smrti korisnika grobnog mjesta, korištenje grobnog mjesta stječu njegovi nasljednici. Korištenje grobnog mjesta ugovorom se može ustupiti trećim osobama te članu obitelji ili osobi koja je već upisana kao sukorisnik istog grobnog mjesta ili osobi koja nema i nije imala pravo korištenja grobnog mjesta na istom groblju, ili ga ima, ali je grobno mjesto popunjeno. Ako ima više sukorisnika, za ustupanje prava korištenja potrebna je suglasnost svih sukorisnika. Kazeta za urne i kolumbarijska niša u tom smislu ne smatraju se grobnim mjestom.

**Člankom 7.** propisuje se da se ispraćaj, ukop i kremiranje pokojnika ugovara sa članom obitelji pokojnika odnosno sa trećom osobom koja organizira i podmiruje troškove ukopa. Urna koja se ne ukapa na grobljima iz članka 2. ove odluke predaje se članu obitelji pokojnika odnosno trećoj osobi koja organizira i podmiruje troškove ukopa. Ako se urna ne preuzme u roku od 30 dana, ukopat će se na jednom od groblja iz članka 2. ove odluke na trošak člana obitelji pokojnika odnosno treće osobe koja organizira i podmiruje troškove ukopa.

**Člankom 8.** propisuje se da se grob bez uređenja na Markovom polju odnosno kazeta za urne u Gaju urni daju na korištenje neposrednom dodjelom na temelju zahtjeva ako je pokojnik u trenutku smrti imao prebivalište na području Grada Zagreba. Podružnica Gradska groblja neće dodijeliti grobno mjesto osobi koja ima pravo korištenja groba ili grobnice na jednom od groblja iz članka 2. ove odluke u koje je moguće ukopati pokojnika. Ovo se ograničenje propisuje jer su kapaciteti groblja prilično ograničeni, a građanima Grada Zagreba treba se omogućiti ostvarivanja prava ukopa na grobljima na području Grada.

**Člankom 9.** propisuje se da se grobna mjesta na kojima je izgrađen nadgrobni uređaj, odnosno grobna mjesta koja su izgrađena kao grobnice, dodjeljuju na temelju neposrednog zahtjeva ili javnoga natječaja, a o načinu dodjele odlučuje Podružnica Gradska groblja.

**Člankom 10.** propisuje se da pravo ukopa u grobno mjesto ima korisnik i članovi njegove obitelji. Članom obitelji korisnika koji ima pravo ukopa smatra se njegov bračni ili izvanbračni drug, potomci i posvojena djeca i njihovi bračni ili izvanbračni drugovi te roditelji osobe koja je u trenutku nastale potrebe za ukopom, upisana u grobni očevidnik kao korisnik. Propisuje se da korisnik može dati pravo ukopa i drugim osobama, a korisnik koji je dao pravo ukopa može to pravo i povući. O povlačenju prava ukopa mora obavijestiti osobu kojoj je dao pravo ukopa, a osoba kojoj je korisnik dao pravo ukopa ne može prenijeti pravo ukopa na treću osobu. Nadalje se propisuje da se prestanak prava ukopa može upisati u grobni očevidnik na temelju izjave korisnika o povlačenju prava ukopa, na temelju sporazuma, odluke suda ili pisane izjave osobe koja je stekla pravo ukopa. Ako pravo korištenja ima više korisnika, za stjecanje prava ukopa potrebna je suglasnost svih sukorisnika.

**Člankom 11.** propisuje se napušteno grobno mjesto, a to je ono za koje godišnja grobna naknada nije plaćena 10 godina. Napušteno grobno mjesto može Podružnica Gradska groblja dodijeliti na korištenje nakon proteka 15 godina od posljednjeg ukopa u grob, odnosno nakon proteka 30 godina od ukopa u grobnicu. Podružnica Gradska groblja može dodijeliti na korištenje napušteno grobno mjesto, bez uređenja i premještanja posmrtnih ostataka, prijašnjem korisniku ili članu obitelji umrloga korisnika koji ima prijavljeno prebivalište na području Grada Zagreba i nema grobno mjesto na grobljima iz članka 2. ove odluke, ako prethodno uplati naknadu za dodjelu grobnog mjesta na korištenje.

**Člankom 12.** propisuje se da se nakon smrti korisnika do upisa novog korisnika u grobni očevidnik, u grobno mjesto mogu ukopati osobe koje su u trenutku smrti korisnika bile članovi njegove obitelji i osobe koje bi se smatrale članovima obitelji korisnika da je on živ, osim onih koje je korisnik za života isključio. Članovi obitelji mogu u nastanku smrtnog slučaja dati pravo ukopa u grobno mjesto i drugim osobama, ali je za stjecanje prava ukopa potrebna suglasnost svih članova obitelji umrloga korisnika.

**Člankom 13.** propisuje se privremeni ukop na način da Podružnica Gradska groblja može odobriti privremeni ukop u grobnicu Podružnice Gradska groblja ili u grobnicu korisnika koji je za to dao suglasnost. Privremeni ukop može se odobriti u trajanju do jedne godine kad pokojnik nema osigurano mjesto za ukop ili se ukop obavlja na groblju izvan područja Grada Zagreba. Privremeno ukopanog pokojnika u grobnicu Podružnice Gradska groblja, nakon isteka roka od godine dana, Podružnica će ukopati na groblje Markovo polje na trošak osobe koja je zatražila privremeni ukop, a u slučaju privremenog ukopa pokojnika u grobnicu korisnika, nakon isteka roka od godine dana privremeni ukop smatrat će se trajnim ukopom.

Podružnica Gradska groblja može odobriti privremeni ukop u grobnicu u trajanju do jedne godine i kad je radi izgradnje grobnice na grobnom mjestu potrebno premjestiti posmrtno ostatke pokojnika, ako je proteklo 15 godina od posljednjeg ukopa u grob. Nakon isteka roka Podružnica će posmrtno ostatke pokojnika vratiti u grobno mjesto iz kojega je premješten na trošak korisnika grobnog mjesta.

**Člankom 14.** propisuje se sukladno članku 13. Pravilnika o uvjetima i načinu obavljanja prijenosa, pogreba i iskopavanja umrlih osoba (Narodne novine 23/94) da se iskopavanje i prijenos posmrtnih ostataka odnosno urne u drugo grobno mjesto može odobriti na zahtjev članova uže obitelji pokojnika (supružnik i djeca). Ako su članovi uže obitelji umrli prije pokojnika prijenos kojega se traži, zahtjev mogu podnijeti drugi srodnici, prema redoslijedu utvrđenom zakonskim propisima o nasljeđivanju, odnosno druga ovlaštena osoba. Zahtjev za iskopavanje i prijenos pokojnika može podnijeti i osoba koja prema pravomoćnoj sudskoj odluci ima pravo korištenja grobnog mjesta na kojem je pokopan pokojnik prijenos kojega se traži. Nadalje se propisuje da iskopavanje i prijenos posmrtnih ostataka obavlja Podružnica Gradska groblja, a iskopavanje posmrtnih ostataka može se odobriti nakon proteka 15 godina od posljednjeg ukopa u grob. Prijenos posmrtnih ostataka iz grobnice u drugo grobno mjesto može se odobriti pod uvjetom da je pokojnik pokopan u kovinskom lijesu, bez obzira na protek vremena od dana ukopa do dana prijenosa. Za iskopavanje i prijenos je potrebna suglasnost svih korisnika grobnog mjesta iz kojega se posmrtni ostaci vade i grobnog mjesta na grobljima iz članka 2. ove odluke u koje se posmrtni ostaci prenose. Iznimno ako je podnositelj zahtjeva za iskopavanje i jedan od korisnika grobnog mjesta iz kojega se posmrtni ostaci vade, za iskopavanje i prijenos nije potrebna suglasnost ostalih sukorisnika toga grobnog mjesta. Zahtjevu za iskopavanje i prijenos mora se priložiti suglasnost svih sukorisnika grobnog mjesta i sprovednica koja se izdaje prema propisima o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

**Člancima 15.-16.** propisuje se da Podružnica Gradska groblja utvrđuje visinu naknade za dodjelu grobnog mjesta na korištenje i visinu godišnje grobne naknade prema vrsti grobnog mjesta, lokaciji grobnog mjesta na groblju, veličini grobnog mjesta i lokaciji groblja.

**Člankom 17.** propisuje se da se naknada za korištenje grobnog mjesta plaća prilikom dodjele grobnog mjesta na korištenje dok se godišnja grobna naknada plaća, u pravilu, jednom godišnje u svrhu održavanja groblja. Podružnica Gradska groblja uplatnice za plaćanje godišnje grobne naknade dostavlja osobi koja je u grobni očevidnik upisana kao korisnik ili drugoj osobi koju je odredio korisnik. Ako ima više korisnika, uplatnice se dostavljaju korisniku određenom njihovim sporazumom ili korisniku koji je pristao na plaćanje.

**Člankom 18.** propisuju se vremenski razmaci ukopa. Ukopi u grob obavljaju se u tri ukopne dubine. Posmrtni ostaci mogu se spustiti u produbljenje groba nakon proteka 15 godina od posljednjeg ukopa. Prelaganje posmrtnih ostataka u grobnici radi oslobađanja ukopnog mjesta za novi ukop može se obaviti nakon proteka 30 godina od ukopa u grobnicu pod uvjetom da su se ostvarili uvjeti za sabiranje i zbrinjavanje posmrtnih ostataka. U kasetu za urne i kolumbarijsku nišu može se položiti onoliko urni koliko ima ukopnih mjesta za urne, a urne se mogu položiti i u druga grobna mjesta bez obzira na vrijeme proteklo od ukopa.

**Člankom 19.** propisuje se način ukopa nepoznatih osoba, odnosno da se nepoznate osobe kremiraju, a urne s njihovim posmrtnim ostacima polažu u zajednički grob za urne izgrađen za tu namjenu. Podružnica Gradska groblja dužna je na groblju odrediti prostor za zajednički grob za urne te ga urediti i održavati na način kojim se iskazuje poštovanje prema umrlima.

**Člancima 20.-21.** propisuje se da Podružnica Gradska groblja vodi brigu o održavanju groblja i uklanjanju otpada, vodi brigu da groblje bude ograđeno, a mrtvačnica i drugi objekti na groblju održavani čistim i urednim.

**Člankom 22.** propisuje se da se pogrebi i ispraćaji obavljaju u pravilu od mjeseca listopada do ožujka između 10:00 i 16:00 sati, a u ostalim mjesecima između 9:00 i 18:00 sati dok subotom, nedjeljom i blagdanom u pravilu nema pogreba i ispraćaja. Podružnica Gradska groblja dužna je organizirati dežurnu mrtvačnicu za područje Grada Zagreba od 0:00 do 24:00 sata.

**Člankom 23.** propisuju se obveze korisnika grobnog mjesta odnosno da je dužan grobno mjesto i prostor oko njega urediti i održavati, a natpisi na grobovima i grobnicama ne smiju vrijeđati nacionalne, vjerske ili moralne osjećaje, niti na bilo koji način povrijediti uspomenu na pokojnika. Također korisnik je dužan na primjeren način označiti imena svih ukopanih osoba na grobnom mjestu.

**Člankom 24.** propisuje se da osoba na čiji se zahtjev obavlja ukop snosi sve troškove u vezi s uspostavom prijašnjeg stanja, ako se prilikom ukopa mora pomaknuti oprema ili uređaj na grobnom mjestu u koje se ukapa.

**Člankom 25.** propisuje se da Podružnica Gradska groblja ne odgovara za štetu nastalu na grobnom mjestu koju počine treće ili nepoznate osobe.

**Člancima 26.-27.** propisuje se da Podružnica Gradska groblja može pozvati korisnika da neuredno i zapušteno grobno mjesto održava urednim jer će u protivnom Podružnica urediti grobno mjesto na trošak korisnika. Također Podružnica je dužna postaviti koševе, kante ili kontejnere za odlaganje otpada.

**Člankom 28.** propisuje se da su građani dužni pridržavati se pravila o ponašanju na groblju koja propisuje Podružnica Gradska groblja.

**Člankom 29.** propisuje se da je Podružnica Gradska groblja dužna upravljati grobljem pažnjom dobroga gospodara i na način kojim se iskazuje poštovanje prema umrlima.

**Člankom 30.** propisuje se da Podružnica Gradska groblja prati gradnju grobova prema položajnom planu grobnih mjesta i grobnica u skladu s tehničkim i sanitarnim uvjetima, zaštiti okoliša, krajobraznim i estetskim vrijednostima. Podružnica donosi položajni plan grobnih mjesta i grobnica. Za izvođenje svih radova na grobnom mjestu (postava klupe, gravura, postava grobne galanterije, postava nadgrobnih elemenata, građevinskih i klesarskih radova) potrebna je suglasnost Podružnice Gradska groblja. Za preuređenje groba u grobnicu potrebno je ishoditi uvjete za gradnju, a za gradnju mauzoleja, kapelice i sličnog potrebno je ishoditi odobrenje sukladno propisu o gradnji.

**Člankom 31.** propisuje se da je za izvođenje radova na grobnom mjestu izvođač dužan ishoditi suglasnost Podružnice Gradska groblja, a za izdavanje suglasnosti prilaže zahtjev korisnika grobnog mjesta vlastoručno potpisan, s naznačenim brojem OIB-a korisnika, ako ima više korisnika grobnog mjesta potrebna je suglasnost svih korisnika, a iznimno ako sukorisnici ne daju suglasnost korisnik može izvoditi radove i bez njihove suglasnosti uz obavezno prilaganje javnobilježnički ovjerene izjave kojom prihvaća odgovornost prema ostalim sukorisnicima, dva nacrtu gradnje i opremanja grobnog mjesta koji odgovaraju propisanim dimenzijama i po načinu izvođenja su u skladu s okolinom. Podružnica je dužna izdati suglasnost u roku od 30 dana od uredno predanog zahtjeva, a ako ne izda suglasnost u roku od 30 dana smatra se da je suglasnost dana. Za radove na grobljima koja su zaštićeno kulturno dobro potrebno je i prethodno odobrenje Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode.

**Člankom 32.** propisuje se da je Podružnica Gradska groblja dužna pravodobno poduzimati odgovarajuće mjere kako bi se osigurala grobna mjesta, a ako nema prostora na groblju, predlaže Gradu Zagrebu rekonstrukciju, odnosno proširenje postojećeg ili gradnju novoga groblja.

**Člankom 33.** propisuju se obveze osoba koje izvode radove na groblju na način da su početak i završetak radova dužne prijaviti Podružnici Gradska groblja, radove moraju izvoditi tako da se očuva mir i dostojanstvo na groblju, a mogu se obavljati samo u radne dane koje odredi Podružnica, građevni materijal (opeka, kamen, šljunak, pijesak, cement, vapno i slično) smije se držati na groblju samo za vrijeme izvođenja radova, nakon završetka radova moraju grobno mjesto i okoliš dovesti u prijašnje stanje odnosno ostaviti ih urednim i čistim, materijal prevoziti u vrijeme, putovima i stazama koje odredi Podružnica, koristiti vodu na groblju isključivo u svrhu radova i održavanja grobnih mjesta. Podružnica Gradska groblja može u određene dane ili u određeno doba dana, zabraniti izvođenje radova na groblju ili na pojedinim dijelovima groblja, a također će zabraniti izvođenje radova započetih bez prethodne prijave.

**Člankom 34.** propisuje se da ako se radovi na grobnom mjestu izvode protivno suglasnosti Podružnice, ona će zatražiti od naručitelja radova i izvođača da radove izvedu u skladu s izdanom suglasnosti, a ako tako ne postupe Podružnica će zabraniti daljnje radove i obustaviti ukope u grobno mjesto. Zabrana izvođenja radova može se izreći na vrijeme od 3 mjeseca, a ako se zabrana izvođenja radova izrekne više od tri puta, Podružnica Gradska groblja može izvođaču radova trajno zabraniti izvođenje radova na grobljima iz članka 2. ove odluke.

**Člankom 35.** propisuju se, u skladu s člankom 33. Prekršajnog zakona (Narodne novine 107/07, 39/13, 157/13, 110/15 i 70/17), zapriječene novčane kazne za fizičku osobu, pravnu osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi kao

i fizičku osobu obrtnika i osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost za djela počinjena suprotno odredbama Odluke.

**Člankom 36.** propisuje se da osoba koja smatra da je korisnik groba, a nije upisana u grobni očevidnik, može zatražiti upis na temelju valjane pravne osnove.

**Člankom 37.** propisuje se da danom stupanja na snagu ove odluke prestaje važiti Odluka o grobljima (Službeni glasnik Grada Zagreba 16/98, 5/01, 23/03, 2/08, 3/12, 4/13 i 22/15-pročišćeni tekst).

**Člankom 38.** propisuje se da Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Zagreba sukladno odredbi članka 120. stavku 2. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/09, 6/13, 7/14, 24/16-ispr., 2/17 i 9/17-pročišćeni tekst), kojim je propisano da odluke i drugi opći akti stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave.